



ОПШТИНА РУМА

**ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ
КРОЗ БУЏЕТ**

за 2019. годину





**Општина
Рума**

Садржај

1. Увод	04
2. Како настаје буџет општине?	05
3. Како се пуни општинска каса?	07
3.1. Структура прихода и примања у 2019. години	10
3.2. Шта се променило у односу на 2018.?	11
4. На шта се троши ваш новац?	12
4.1. Структура расхода и издатака у 2019. години	14
4.2. Шта се променило у односу на 2018.?	15
4.3. Програмско трошење у 2019. години	16
4.4. Пет најважнијих пројеката у 2019. години	18
5. Партиципативно буџетирање у Руми 2018/2019.	19

1. УВОД



Слађан Манчић
Председник општине
Рума

Драге суграђанке и суграђани,

Као резултат нашег заједничког рада, пред вама се налази Грађански водич кроз буџет општине Рума. У своје лично име и у име Тима за партиципативно буџетирање желео бих да изразим захвалност свим грађанима који су узели активно учешће током целог процеса и својим залагањем утицали на расподелу дела буџета општине Рума.

Процес Партиципативног буџетирања се у општини Рума спроводи четврту годину за редом и кроз заједничке консултације и састанке дефинисали смо модел функционисања на основу заједничког договора. Претходне године овај процес је успешно завршен реализацијом пет изабраних пројеката, која су укључена у буџет општине за 2018.годину, и за њихову реализацију је издвојено око 14,9 милиона динара.

Ове године у процес Партиципативног буџетирања је било укључено преко 2600 грађана, те је у буџет општине Рума уврштено три пројекта за реализацију укупне вредности 15 милиона динара.

Надам се да ће овај документ, пружити најважније информације грађанима који желе да буду обавештени о плановима локалне самоуправе за прикупљање и трошење новца, и да прате реализацију постављених циљева. Овим се буџет општине чини приступачнијим и разумљивијим, и представља део процеса који ће се успешно развијати у наредним годинама.

Позивам све грађане општине Рума да се укључе у процес Партиципативног буџетирања и својим учешћем допринесу транспарентности рада јавне управе у будућности.

2. Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ ОПШТИНЕ је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за наредну годину.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе.

Исто тако, у буџет се сливају приходи и примања из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе политику општине, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет.

Приликом дефинисања овог, за општину најважнијег документа, они морају да се воде законским прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима, као што је приказано на слици 1.



2. Како настаје буџет општине?



ПРИЛИКОМ ПЛАНИРАЊА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ПОЛАЗИ СЕ ОД:
ЗАКОНА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ, ЗАКОНА О БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ФИСКАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ И УПУТСТВА МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА

Трошкови из групе конта 41-Расходи за запослене планирани су према Упутству Министарства финансија, док је планирање за остале економске класификације из ове групе конта, било крајње рестриктивно.

Трошкови из групе конта 42-Коришћење роба и услуга реално су планирани, нарочито за извршавање расхода на име сталних трошкова (421-Стални трошкови), као и са аспекта поштовања Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама. У оквиру групе конта 45-Субвенције, подразумевало се рационално коришћење средстава и њихових намена.

У оквиру групе конта 48-Остали расходи, расходи су планирани у складу са рестриктивном политиком, која се спроводи у циљу одрживог нивоа дефицита, али тако да се прилагоде преузете обавезе и не стварају доцње.

3. Како се пуни општинска каса?

Планирани укупни **јавни приходи и примања** општине Рума у 2019. години износе



2.061.080.419,85 динара.

Планом предвиђен буџет општине Рума за 2019 годину износи 2 милијарде динара, док су приходи буџетских корисника из сопствених и других извора 54,8 милиона динара (слика 2).



слика 2.

3. Како се пуни општинска каса?

БУЏЕТ СЕ ПУНИ НОВЦЕМ ОД:

- пореских прихода,
- непореских прихода,
- донација, помоћи и трансфера од Републике и АП Војводине,
- примања од продаје нефинансијске имовине,
- сопствених прихода буџетских корисника
- меморандумских ставки за рефундацију расхода

(слика 3.).



слика 3.

3. Како се пуни општинска каса?

Пореске приходе општина Рума прикупља кроз наплату пореза на зараде, добит и капиталне добитке, затим пореза на добра и услуге, пореза на имовину и осталих пореза.

Трансфери од других нивоа власти подразумевају пренос новца из буџета Републике и АП Војводине у корист општине.

Примања од продаје нефинансијске имовине остварују се продајом нефинансијске имовине која је у власништву општине.

Донације и помоћи се добијају од домаћих и страних донатора за различите пројекте општине.

Меморандумске ставке за рефундацију расхода подразумевају рефундацију боловања преко 30 дана и породилског боловања од стране РФЗО.

Буџет општине се пуни и **задуживањем**, односно узимањем краткорочних и дугорочних кредита код пословних банака. У овој години наша општина се неће додатно задуживати.

Примања од продаје нефинансијске имовине се остварују продајом покретности и непокретности, које су у власништву општине.

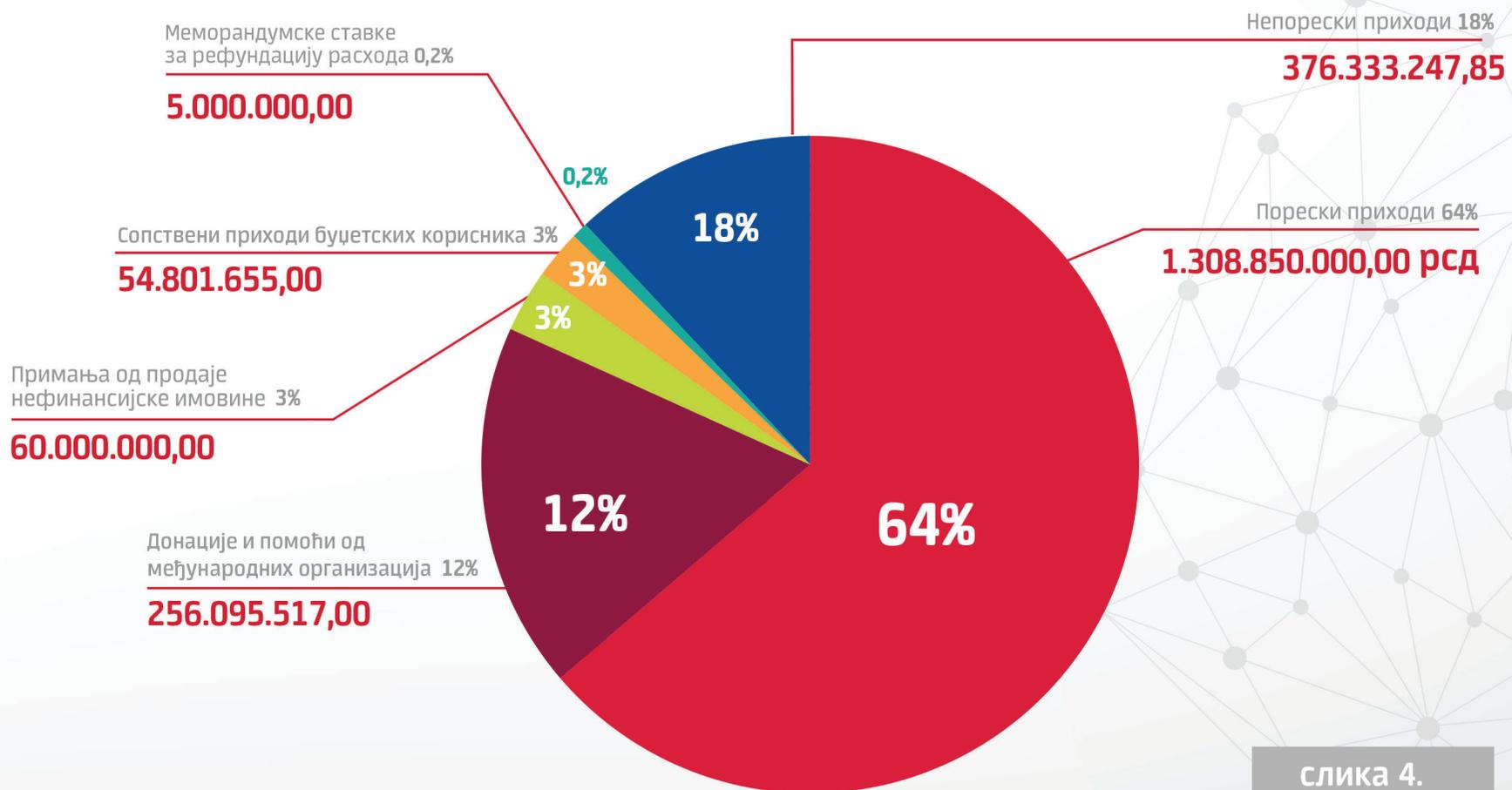
Пренета новчана средства из ранијих година представљају вишак прихода који није потрошен у претходној години.

Непореске приходе општина Рума прикупља од физичких и правних лица за коришћење јавних добара (накнаде), за пружање одређених јавних услуга (таксе), за кршење уговорних или законских одредби (пенали и казне) као и приходе који се остваре употребом јавне имовине (нпр. накнада за коришћење шумског и пољопривредног земљишта, накнада за коришћење простора и грађевинског земљишта, итд). Овој категорији припадају и сви неодређени и мешовити приходи, које прикупља општина.

Сопствени приходи буџетских корисника обухватају средства корисника буџета остварена из других извора финансирања.

3.1 Структура прихода и примања у 2018. години

У структури плана прихода наше општине највеће учешће имају порески приходи. Планирани порески приходи у 2019. години су се увећали за 83,5 милиона динара у односу на исте планиране приходе прошле године.



слика 4.

3.2 Шта се променило у односу на 2018. годину?

Планирамо смањење укупних јавних прихода и примања, у односу на план за 2018. годину за **25.339.377,47 динара** (слика 5.):

-25,34 **милион динара**



слика 5.

4. На шта се троши ваш новац?

Једно од основних буџетских начела је равнотежа прихода и примања и расхода и издатака, зато и укупни планирани **трошкови Општине Рума** у овој години износе

2.061.080.419,85 динара.



слика 6.

4. На шта се троши ваш новац?



Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника.



Коришћење роба и услуга обухвата сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.



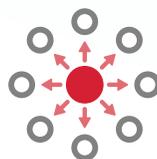
Донације, дотације и трансфери су трошкови које општина има за исплату дотација и трансфера осталим нивоима власти.



Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне и пенале.



Отплата камата и главнице обухвата трошкове отплате узетих кредита из ранијих година.



Субвенције из буџета су планиране у укупном износу од 92,15 милиона динара. Субвенције су новац који је локална самоуправа обезбедила како би помогла предузећима (приватним и јавним), физичким лицима или одређеним секторима економије као на пример пољопривреди. Субвенције се дају у виду новца за подстицање запошљавања, развој, отплату кредита, итд.



Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије становништва.

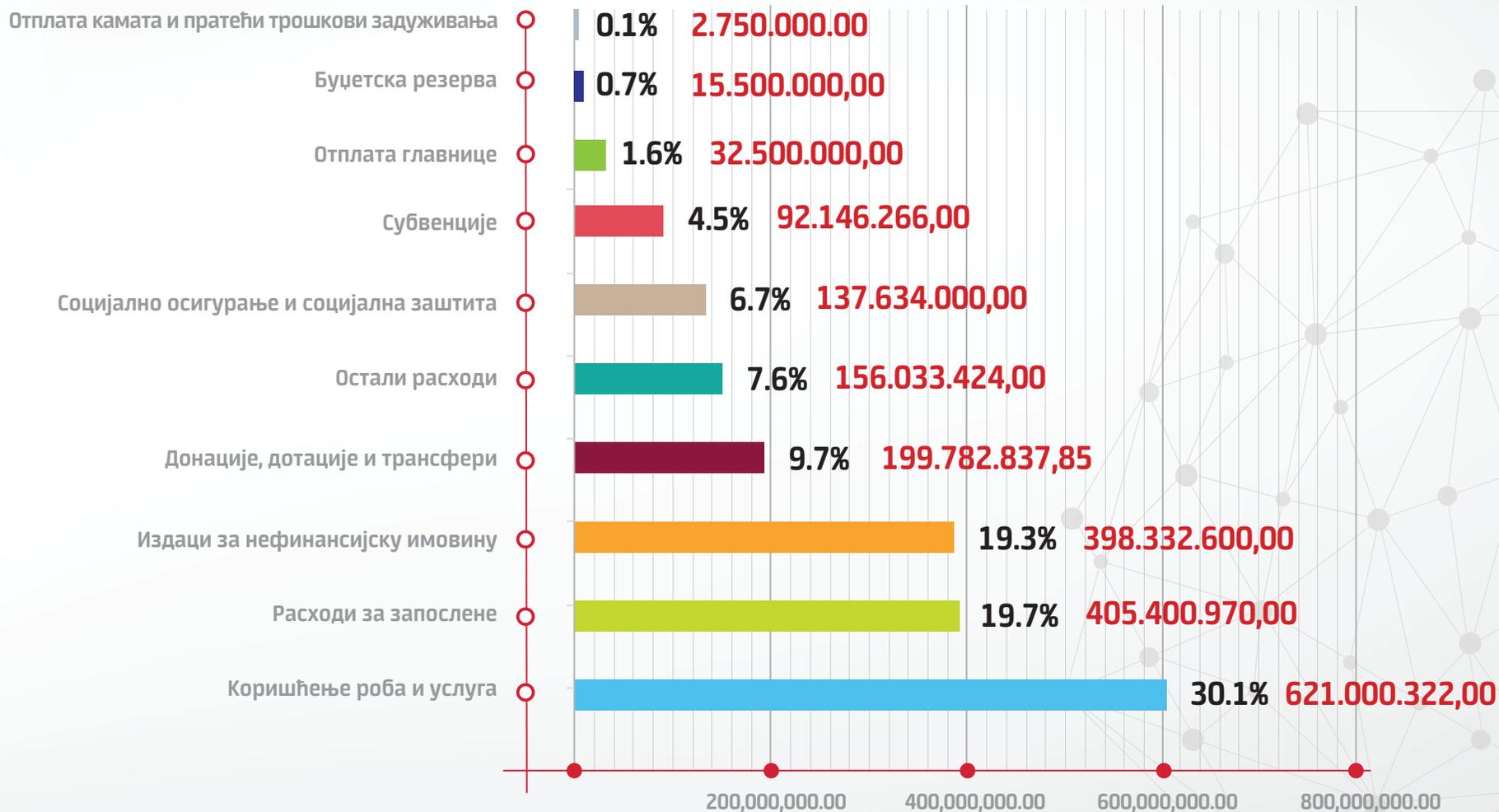


Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране сврхе и у сврхе за које се у току године покаже да су неопходна додатна новчана средства.



Издаци за нефинансијску имовину су трошкови за основна средства (зграде и грађевинске објекте, машине и опрему, земљиште и слично) која су у власништву општине.

4.1 Структура расхода и издатака у 2019. години



слика 7.

4.2 Шта се променило у односу на 2018. годину?

Укупни планирани **трошкови** општине Рума су смањени за 25.339.377,47 динара у односу на планиране трошкове у 2018. години (слика 8).

-25,34 милион динара



слика 8.

4.3 Програмско трошење у 2019. години

Расходи и издаци буџета деле се на следеће програме

Буџет наше општине је програмски. Шта то тачно значи? Новац је намењен за програме који доприносе испуњавању стратешких циљева развоја наше општине, а трошкови буџета распоређени су према пројектима на које се односе. (слика 9.)



4.3 Програмско трошење у 2019. години

У 2019. години највише новца из буџета биће издвојено за следеће програме: Опште услуге локалне самоуправе, Организацију саобраћаја и саобраћајну инфраструктуру, Предшколско васпитање и образовање и Социјалну и дечију заштиту. У табели можете видети колико је процентуално учешће појединих програма у укупном буџету.

НАЗИВ ПРОГРАМА	План за 2019.	% учешћа у укупним расходима и издацима
 ПРОГРАМ 1 Становање урбанизам и просторно планирање	15.800.000,00	0,77
 ПРОГРАМ 2 Комуналне делатности	123.937.800,00	6,01
 ПРОГРАМ 3 Локални економски развој	30.660.000,00	1,49
 ПРОГРАМ 4 Развој туризма	18.763.582,00	0,91
 ПРОГРАМ 5 Пољопривреда и рурални развој	75.200.000,00	3,65
 ПРОГРАМ 6 Заштита животне средине	30.180.000,00	1,46
 ПРОГРАМ 7 Орг. саобраћаја и саоб. инфраструктура	285.346.266,00	13,85
 ПРОГРАМ 8 Предшколско васпитање и образовање	231.496.164,00	11,23
 ПРОГРАМ 9 Основно образовање и васпитање	100.000.000,00	4,85
 ПРОГРАМ 10 Средње образовање и васпитање	34.000.000,00	1,65
 ПРОГРАМ 11 Социјална и дечија заштита	188.536.424,00	9,15
 ПРОГРАМ 12 Здравствена заштита	27.000.000,00	1,31
 ПРОГРАМ 13 Развој културе и информисања	147.995.023,00	7,18
 ПРОГРАМ 14 Развој спорта и омладине	121.360.968,00	5,89
 ПРОГРАМ 15 Опште услуге локалне самоуправе	514.902.492,85	24,98
 ПРОГРАМ 16 Политички систем локалне самоуправе	44.101.700,00	2,14
 ПРОГРАМ 17 Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	71.800.000,00	3,48
Укупно	2.061.080.419,85	100%

Табела 1.

4.4 Најважнији пројекти у 2019. години



01

Изградња зграде Општинске управе општине Рума

02

Градња гасне котларнице за насеље Тивол

03

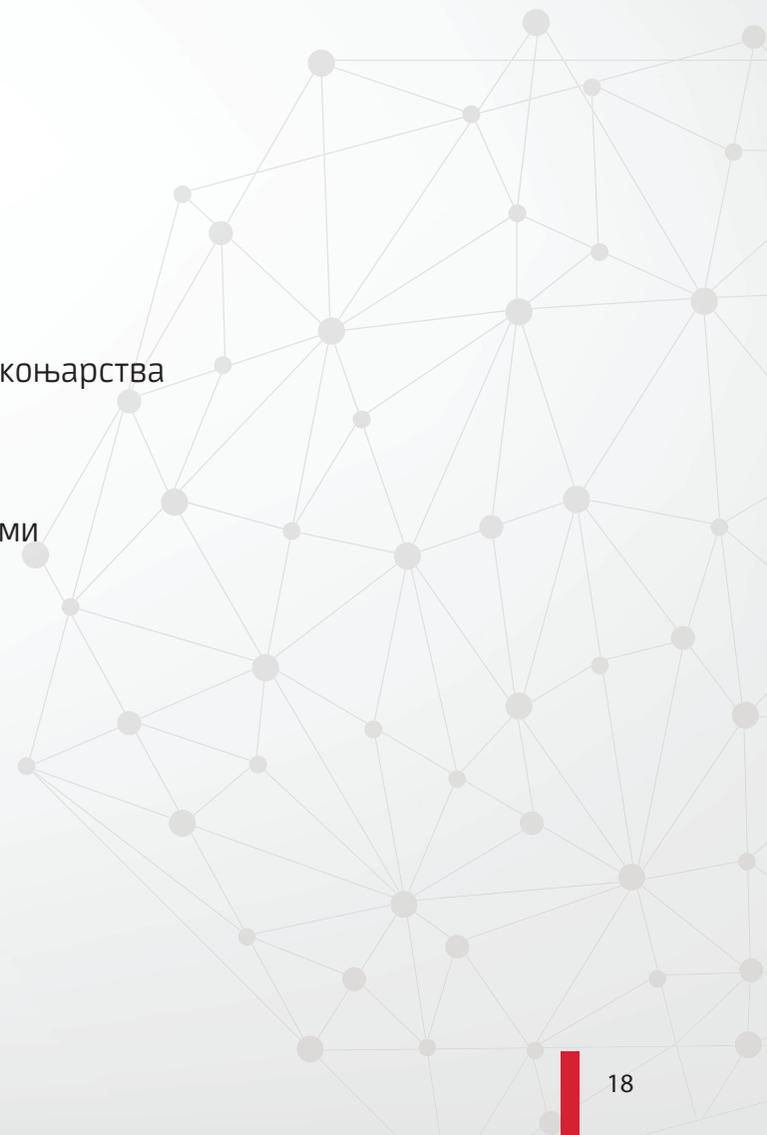
Јачање туристичке понуде на темељу заједничке традиције коњарства
- коњичке руте "Срем: HORIS - HORSE RIDE SREM"

04

Изградња инфраструктуре у улици Милоша Црњанског у Руми

05

Реконструкција Сремске улице у Руми



5. Партиципативно буџетирање у Руми 2018/2019.

Партиципативно буџетирање (ПБ) је демократски процес у којем чланови локалне заједнице директно одлучују како ће се потрошити део новца из локалног буџета. На овај начин грађани, који плаћају порез и пуне буџет, имају прилику да сарађују са локалним властима и учествују у доношењу одлука, које утичу на њихове животе.

То је механизам који укључује различите циљне групе, као што су грађани и њихова удружења, бизнис заједница, невладине организације, у одређивање приоритета потрошње у оквиру буџета локалне самоуправе.

Локална самоуправа има задатак да створи амбијент у коме сви заинтересовани грађани могу да се укључе и дају свој допринос креирању најважнијег документа сваке заједнице - буџета.

ПАРТИЦИПАТИВНО БУЏЕТИРАЊЕ ЈЕ ВАЖНО ЈЕР:

- утиче на већи степен поверења између грађана и власти;
- доприноси већем укључивању грађана у јавни живот, доношење одлука, расподелу и надзор над јавним фондовима;
- поспешује транспарентност јавне администрације и ефикасност у потрошњи јавног новца;
- едукује грађане кроз стицање нових знања и вештина.



5. Партиципативно буџетирање у Руми 2019. године

Управа општине Рума препознала је значај партиципативног буџетирања и другу годину заредом омогућила свим заинтересованим грађанима да се укључе у планирање буџета за 2019. годину.

Тим за имплементацију пројеката „Партиципативно буџетирање“ општине Рума је у оквиру пројектних активности спровео истраживање међу грађанима и дефинисао Листу предлога пројеката, то јест кандидате да постану део годишњег буџета за 2019. годину.

ЛИСТА ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА:

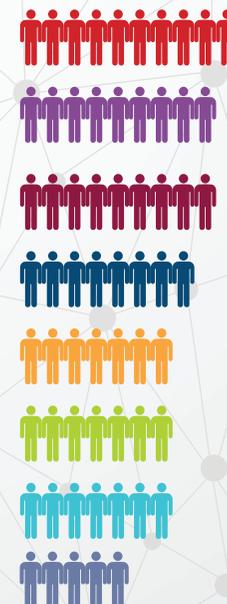
- Уређење дечијих игралишта у Лењиновој и Косовској улици (“Грбавица”)
- Постављање тартан атлетске стазе у дворишту основних школа “Душан Јерковић” и “Вељко Дугошевић”
- Уређење излетишта “Борковац” (летњиковац, клупе, чесме и пратећи мобилијар);
- Постављање новог урбаног мобилијара на Градском тргу;
- Уређење центра села – Витојевци, Доњи Петровци, Никинци, Павловци;
- Мобилијар за дечија игралишта – Платичево, Путинци, Хртковци;
- Уређење аутобуских стајалишта – Жарковац, Кленак, Краљевци, Стејановци.

5. Партиципативно буџетирање у Руми 2018/ 2019.

Грађани Руме су имали прилику да гласају за пројекат који они сматрају најважнијим за развој наше општине. Након јавне акције, гласање је трајало у периоду од 18- 28. октобра 2018. године. На овај начин сви грађани су имали прилику да се укључе и изјасне за један од предложених пројеката.

ОВАКО СУ ГРАЂАНИ ГЛАСАЛИ ЗА ПОНУЂЕНЕ ПРОЈЕКТЕ:

1. Уређење дечијих игралишта у Лењиновој и Косовској улици ("Грбавица") - **1874 ГЛАСА**
2. Постављање тартан атлетске стазе у дворишту основних школа "Душан Јерковић" и "Вељко Дугошевић" - **1361 ГЛАС**
3. Уређење излетишта "Борковац" (летњиковац, клупе, чесме и пратећи мобилијар) - **1384 ГЛАСА**
4. Постављање новог урбаног мобилијара на Градском тргу - **523 ГЛАСА**
5. Уређење центра села - Витојевци, Доњи Петровци, Никинци, Павловци - **1073 ГЛАСА**
6. Мобилијар за дечија игралишта - Платичево, Путинци, Хртковци - **1168 ГЛАСОВА**
7. Уређење аутобуских стајалишта - Жарковац, Кленак, Краљевци, Стејановци - **1395 ГЛАСА**



6. Партиципативно буџетирање у Руми 2018/ 2019.

Три пројекта за које су грађани гласали у оквиру пројекта "Партиципативно буџетирање" је укључено у буџет општине Рума за 2019.годину, и за њихову реализацију намењено је око 15 милиона динара. У оквиру процеса ПБ, Тим за Партиципативно буџетирање је дефинисао модел функционисања читавог процеса. Овим моделом се желела постићи развомерна могућност одабира пројекта како у градским тако и у сеоским подручјима. Од четири градска предлога пројекта, финансираће се два, док ће се од три сеоска пројекта, финансирати један пројекат са највише гласова.

ПРОЈЕКТИ КОЈИ ЋЕ СЕ ФИНАНСИРАТИ СУ СЛЕДЕЋИ:

- 1. Уређење дечијих игралишта у Лењиновој и Косовској улици**
- 2. Уређење излетишта Борковац**
- 3. Уређење аутобуских стајалишта-Жарковац, Кленак, Краљевци и Стејановци**

Општина Рума се захваљује својим грађанима који су учествовали у пројекту Партиципативно буџетирање и тиме утицали на расподелу дела буџета наше општине за 2019. годину.

Позивамо све грађане да се укључе у буџетске процесе и допринесу транспарентнијем раду јавне управе у будућности.



Канцеларија за сарадњу
са цивилним друштвом

*Ова иницијатива настала је уз подршку Европске уније у оквиру програма „Подршка цивилном друштву 2013“ и Владе Републике Србије.
Садржај је искључиво одговорност БИРН-а и не представља нужно ставове Европске уније нити других донатора.*